

Fons Europeus

d'aplicació al sector
cultural 2020

Índex

INTRODUCCIÓ	04
FONS EUROPEUS D'APLICACIÓ AL SECTOR CULTURAL PER AL PERÍODE 2014-2020	08
DG – EAC Educació, Joventut, Esport i Cultura	08
EUROPA CREATIVA	08
EUROPA AMB ELS CIUTADANS	12
ERASMUS+	12
DG – REGIO Política Regional i Urbana	13
FEDER	13
INTERREG V	13
DG – GROW Mercat Interior, Indústria, Emprenedoria i Pimes	16
HORIZON 2020	16
COSME – Programa de competitivitat de les empreses i les pimes	16
Erasmus per a Joves Emprenedors	17
LIFE	17
EIC Accelerator	17
DG – DEVCO Cooperació Internacional i Desenvolupament	18
EuropeAid	18
DG – EMPL Ocupació, Afers Socials i Inclusió	19
EaSI (Programa Ocupació i Innovació Social)	19
FONS EUROPEUS D'APLICACIÓ AL SECTOR CULTURAL PER AL PERÍODE 2021-2027	21
Pla de recuperació – Next Generation EU	22
Iniciativa Nova Bauhaus Europea	23
DG – EAC Educació, Joventut, Esport i Cultura	24
EUROPA CREATIVA	24
ERASMUS+	25
COS EUROPEU DE SOLIDARITAT	25

Actualització: març de 2021

Elaborat per l'Oficina de l'ICEC a Brussel·les

Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC)
Àrea de Mercats
Departament de Cultura

DG – REGIO Política Regional i Urbana	26
FEDER	26
INTERREG VI	26
DG – GROW Mercat Interior, Indústria, Emprenedoria i Pimes	27
HORIZON EUROPE	27
DG – CONNECT Xarxes de Comunicació, Contingut i Tecnologies	28
EUROPA DIGITAL	28
DG – ECFIN Afers Econòmics i Financers	29
InvestEU	29
DG – EMPL Ocupació, Afers Socials i Inclusió	30
Fons Social Europeu+	30
DG – JUST Justícia i Consumidors	31
Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors (CERV)	31
DG – INTPA Partenariats Internacionals	32
Instrument de veïnatge, desenvolupament i cooperació internacional	32
ANNEX	33
Europa Creativa 2021-2027 en detall	33
Exemples de projectes culturals finançats amb fons europeus	48
Xarxes finançades per Europa Creativa (2014-2020)	52
Plataformes finançades per Euroopa Creativa (2014-2020)	53
Abreviacions més utilitzades	54

Introducció

A continuació es presenta un document de consulta **breu i concís** en el qual es recullen els principals fons europeus amb possibles aplicacions al sector cultural.

Per facilitar-ne la lectura, els diferents fons s'han distribuït segons la Direcció General (DG) de la Comissió Europea (CE) de la qual depenen. Les breus descripcions inclouen els enllaços web oficials de cada un dels fons i els programes, per facilitar l'accés a més informació en cas d'interès.

Amb la voluntat d'explorar altres possibilitats més enllà del programa Europa Creativa, també s'han inclòs fons europeus que, tot i que no s'adrecen de manera directa al sector cultural, poden aportar recursos a projectes que concordin amb les diferents línies establertes per aquests fons.

Com que el document s'ha elaborat en un any de pas entre els dos períodes plurianuals europeus, s'ha optat per mantenir els fons plantejats per al període 2014-2020, entenent que bona part tindran continuïtat en aquest període 2021-2027. Per tant, a la primera part del document s'exposen els fons que han estat en funcionament durant el Marc Financer Plurianual (MFP) 2014-2020, mentre que a la segona part només s'inclouen les principals novetats que comporten els fons aprovats recentment. A l'annex s'exposen les plataformes i les xarxes europees finançades pel programa Europa Creativa, així com exemples de projectes vinculats amb el sector cultural finançats per altres fons europeus. També s'hi pot trobar una descripció detallada de les línies estratègiques que seguirà el programa Europa Creativa 2021-2027.

Per entendre el marc de referència que té la CE en l'àmbit cultural, és recomanable consultar la [Nova Agenda Europea per la Cultura](#) (AEC). L'AEC recull l'evolució del sector cultural i està centrada en la contribució positiva de la cultura a la societat, l'economia i les relacions internacionals d'Europa. Busca la cooperació amb els estats membres (EM) i el diàleg estructurat amb el sector cultural. També s'hi exposen els mètodes de treball amb els EM, la societat civil i els socis internacionals.

Paral·lelament, hi ha els [Work Plans for Culture](#) (WPC) que marquen les línies estratègiques culturals que és recomanable que segueixin els EM, les presidències

del Consell Europeu i la CE. El darrer WPC és aplicable durant el període 2019-2022, i estableix les prioritats següents: patrimoni cultural, cohesió social, finançament i innovació, i relacions culturals internacionals. Destaquen també les accions corresponents en relació amb la música, la igualtat de gènere i el desenvolupament sostenible, així com el suport als artistes i altres professionals del sector cultural i creatiu.

Finalment, és interessant esmentar el paper que tenen els Open Method of Coordination (OMC), que són grups de treball formats per experts de cada EM, les conclusions dels quals s'utilitzen a l'hora d'elaborar polítiques intergovernamentals. En els diferents OMC, els països de la UE s'avaluen els uns amb els altres amb la finalitat de trobar models de bones pràctiques, per impulsar la cooperació a l'hora d'orientar les respectives polítiques nacionals cap a uns objectius comuns determinats. La CE és responsable d'organitzar aquests grups de treball i donar-los suport, mentre que l'elecció dels membres que els constitueixen va a càrrec dels governs nacionals. En el cas cultural, l'OMC reuneix experts dels ministeris de cultura i les institucions culturals nacionals 5-6 vegades durant 18 mesos per produir manuals de polítiques i conjunts d'eines. A partir del 2021 es constituïran tres nous grups OMC sobre estat i condicions de treball dels artistes, adaptació al canvi climàtic i dimensió cultural del desenvolupament sostenible.

Consideracions generals sobre les institucions europees i els fons europeus

El funcionament de les diferents institucions europees pot ser, a primera instància, força complex. Per tant, cal tenir clara la diferència entre:

- Parlament Europeu (PE): únic òrgan de la Unió Europea (UE) elegit per sufragi universal directe. Concentra el poder legislatiu, el poder pressupostari i el control polític de les institucions de la UE i, en particular, de la Comissió Europea.
- Comissió Europea (CE): representa i defensa els interessos de la UE, supervisa l'execució de la legislació comunitària, executa el pressupost de la UE i gestiona els diferents programes de finançament.
- Consell de la Unió Europea: òrgan en el qual els països adopten la legislació i coordinen polítiques i, per tant, també exerceix, amb el PE, funcions legislatives i pressupostàries.
- Consell Europeu: reuneix com a mínim quatre vegades a l'any els caps d'Estat o de govern dels països de la UE. Defineix les orientacions i les prioritats polítiques generals.

Pel que fa a la gestió dels fons europeus, cal diferenciar els de gestió directa, amb un enfocament transnacional i administrats per la CE (Horizon 2020, Erasmus+, Europa

Creativa, Europa amb els Ciutadans, etc.), els fons de gestió indirecta (Banc Europeu d'Inversions —BEI—, organismes internacionals i les seves agències, etc.) i els fons de gestió compartida (que representen un 80 % del total), gestionats per la CE i cadascun dels EM (fons estructurals, Fons de Cohesió, Fons Social Europeu, etc.). Per trobar informació actualitzada sobre els diferents programes i l'estat de les convocatòries, així com per buscar possibles socis, es recomana visitar el portal [Oportunitats de Finançament i Licitació](#) de la CE.

També cal destacar el paper que tenen les diverses agències executives, creades per la CE per donar suport a les DG en la gestió dels diferents programes. El nou MFP 2021-2027 comportarà una [reorganització](#) de les funcions de cada una de les agències executives, les quals quedaran distribuïdes de la manera següent: Agència Executiva Europea de Clima, Infraestructures i Medi Ambient; Agència Executiva Europea en els àmbits de la Salut i Digital; Agència Executiva Europea de Recerca; Agència Executiva per al Consell Europeu d'Innovació i les Pimes; Agència Executiva Europea del Consell Europeu de Recerca, i Agència Executiva Europea d'Educació i Cultura.

Els fons europeus també compten amb els instruments financers, que ofereixen suport mitjançant préstecs, garanties i participació en el capital. Al mateix temps, creen incentius perquè els inversors privats participin en projectes, amb la qual cosa es busca un augment del rendiment i una disciplina financera més gran. D'aquesta manera, representen una alternativa al suport tradicional basat en subvencions.

D'altra banda, també cal fer una diferenciació entre els projectes ja en funcionament de les accions preparatòries i els projectes pilot, que són iniciatives experimentals que s'apliquen a iniciativa del PE per veure'n l'impacte i la viabilitat futura d'una manera més generalitzada.

A l'hora de preparar un projecte subvencionable, cal tenir presents els esforços que requerirà en relació amb la taxa d'èxit, molt variable en funció del programa. En aquest sentit, els programes de menys envergadura són una bona porta d'entrada. De manera general, la CE dona una importància especial al concepte de la innovació dels projectes, així com a l'impacte que pot generar en l'entorn en què s'aplica. Es recomana tenir una idea clara i concisa del projecte per poder determinar quins són els fons en els quals té cabuda. Pel que fa a la redacció de projectes, es considera imprescindible tenir en compte l'estil de literatura que utilitza la CE, definit per les seves diferents línies estratègiques, que es poden trobar, sobretot, a l'AEC i al WPC. També es recomana comptar amb el suport i l'assessorament d'experts, com, per exemple, el que poden oferir els diferents punts de contacte nacionals (PCN) en el cas d'Horizon 2020 (Horizon Europe a partir del 2021) o els Europa Creativa Desk en el cas d'Europa Creativa.

Cal tenir present que els fons europeus no busquen simplement aportar finançament, sinó incentivar col·laboracions i consorcis entre diferents operadors. La part econòmica és important, però sobretot s'intenta donar suport a projectes amb consciència i aliances europees. Per aquest motiu, molts dels programes europeus es basen en el model del cofinançament, en el qual la part que sol·licita un ajut europeu ha de demostrar que també compta amb recursos propis.

Finalment, el portal [Cultura i Creativitat](#) de la CE permet fer-se una idea global del suport que aquesta institució ofereix a aquests sectors, ja que reuneix de manera molt resumida les seves principals accions i programes.

Última actualització: 11/03/2021

Fons europeus d'aplicació al sector cultural per al període 2014-2020

DG – EAC Educació, Joventut, Esport i Cultura

EUROPA CREATIVA

Se subdivideix en dos subprogrames, CULTURA i MEDIA. Al mateix temps també compta amb l'instrument de garantia financera per al sector cultural i creatiu. Té com a finalitat impulsar el sector cultural i creatiu, així com donar suport a artistes, professionals i organitzacions culturals i audiovisuals, de les arts escèniques, les belles arts, l'edició, el cinema, la televisió, la música, les arts multidisciplinàries, la literatura, el patrimoni i la indústria dels videojocs. Entre els seus objectius hi ha el de promoure la internacionalització, enfortir la capacitat financera cultural, impulsar la innovació i estimular la creació de nous públics. Va comptar amb un pressupost total d'1,46 bilions d'euros per al període 2014-2020.

La gestió executiva d'Europa Creativa és responsabilitat directa de l'[Agència Executiva en l'àmbit Educatiu, Audiovisual i Cultural](#) (EACEA).

EUROPA CREATIVA CULTURA

Pel que fa al subprograma CULTURA, té quatre línies d'actuació principals:

Cooperació europea: promou la mobilitat i la circulació d'obres, artistes i agents culturals. Finança projectes amb una durada màxima de 48 mesos, siguin a petita escala (líder del projecte i, com a mínim, dos socis) o a gran escala (líder del projecte i, com a mínim, cinc socis). Quant als projectes a petita escala, es poden sol·licitar fins a 200.000 euros de cofinançament, la qual cosa representa un màxim

del 60 % del pressupost total del projecte. Per a projectes a gran escala, es poden sol·licitar fins a 2 milions d'euros de cofinançament, amb un màxim del 50 % del pressupost total del projecte.

Xarxes europees: aquesta línia busca impulsar la competitivitat del sector cultural per mitjà d'accions de formació, capacitació i cooperació entre els països participants. Les xarxes treballen per als seus membres per ampliar les seves aptituds i experiències específiques per aconseguir noves oportunitats professionals. En aquest cas, es poden sol·licitar fins a 250.000 euros de cofinançament, que representi un màxim del 80 % del pressupost total del projecte. A l'annex d'aquest document s'inclou una llista de les xarxes que tenen el suport d'Europa Creativa 2014-2020.

Plataformes europees: dona suport a les plataformes que fomenten la mobilitat i la visibilitat dels artistes i els creadors, en particular els emergents. També s'hi inclouen aquelles plataformes que contribueixen a la divulgació d'obres artístiques i que donen visibilitat a les cultures i els valors europeus. Al mateix temps, dona suport a aquelles que busquen facilitar l'accés a obres culturals d'altres parts d'Europa mitjançant l'organització de gires, actes, exposicions, festivals, etc. Es poden sol·licitar fins a 500.000 euros de cofinançament, que representi un màxim del 80 % del pressupost total del projecte. A l'annex d'aquest document s'inclou una llista de les plataformes que tenen el suport d'Europa Creativa 2014-2020.

Traduccions literàries: promou la circulació d'obres literàries per arribar a nous públics. Es financen la traducció i la promoció d'obres de ficció (novel·la, conte, còmic, teatre, literatura infantil, etc.). S'aplica al format en paper o en digital. Es poden sol·licitar fins a 100.000 euros de cofinançament, amb un màxim del 50 % dels costos subvencionables.

Donada la complexitat i la magnitud de molts dels programes impulsats a escala europea, Europa Creativa, en la seva branca CULTURA, posa a disposició dels interessats informació en format interactiu i de fàcil accés, com, per exemple, el [cercador de socis](#), pensat per trobar altres agents per col·laborar-hi. El programa també disposa d'un [cercador de projectes](#), en el qual es poden trobar nombrosos exemples actuals i finalitzats de projectes finançats per Europa Creativa CULTURA i MEDIA.

Més enllà d'aquestes línies d'actuació, dins d'Europa Creativa CULTURA s'inclouen projectes com ara:

Music Moves Europe: acció centrada en la música que pretén fomentar la creativitat i la innovació; defensar i ampliar la diversitat de la música europea, i ajudar el sector a adaptar-se a la digitalització i beneficiar-se'n. El programa té una part dedicada a finançament, inclosa dins de les línies d'actuació d'Europa Creativa CULTURA referents a cooperació, plataformes i xarxes. De fet, gràcies a l'èxit que ha tingut aquesta acció, la CE s'està plantejant incidir més en l'àmbit musical, aportant al sector més fons i dotant-lo de més autonomia.

European Capitals of Culture (ECOC): iniciativa en la qual la CE i el PE atorguen a una o dues ciutats europees la distinció de capitals europees per incentivar-ne el desenvolupament i la vida cultural. Amb aquest suport, les ciutats impulsen les seves estructures culturals i obtenen atenció internacional. Les ciutats interessades han de presentar candidatura sis anys abans de l'any titular. Durant el període de vigència d'aquesta distinció, les ciutats obren convocatòries internacionals per desenvolupar-hi projectes.

D'altra banda, Europa Creativa també atorga una sèrie de premis, en els camps de l'arquitectura, la literatura, el patrimoni i la música popular i contemporània:

- [EU Prize for Contemporary Architecture – Mies van der Rohe](#)
- [Young Talent Architecture Award \(YTAA\)](#)
- [EU Prize for Literature](#)
- [European Heritage Award](#)
- [Music Moves Europe Talent Awards \(s'atorga durant l'Eurosonic Noorderslag\)](#)

EUROPA CREATIVA MEDIA

Dona suport a la indústria audiovisual europea. El seu pressupost, en aquest període 2014-2020, ha estat de 817,6 MEUR. És un finançament que va destinat a formació, desenvolupament, distribució, agents de vendes, promoció (mercats i festivals) i xarxes d'exhibidors.

El subprograma MEDIA està obert a productores, empreses dedicades als nous mitjans audiovisuals, agents de vendes, distribuïdors, organitzadors de festivals i mercats, empreses dedicades a la formació i exhibidors. Tot i que és un programa

enfocat bàsicament als EM de la UE, també s'hi poden acollir altres països.

Els seus objectius principals són:

- Millorar la competència de la indústria europea en el mercat europeu i internacional.
- Consolidar els sectors que contribueixen a la millora de la circulació transnacional de les obres audiovisuals europees.
- Respectar la diversitat lingüística i cultural europea.
- Fomentar el patrimoni audiovisual europeu, per mitjà de la digitalització i la interconnexió.
- Desenvolupar el sector audiovisual en els països o regions amb una escassa capacitat de producció audiovisual o d'àrea geogràfica o lingüística reduïda.
- Fomentar l'associació i la cooperació transnacional entre les petites i mitjanes empreses (pimes) europees.
- Fomentar la difusió de continguts que incorporin l'ús de les noves tecnologies.
- Fomentar el desenvolupament de noves audiències i l'educació en la imatge.

El programa inclou diverses línies de finançament mitjançant la publicació de [convocatòries](#) en concepte d'ajuts a la formació, la producció, la distribució, l'exhibició, la promoció, l'audiència o la coproducció, entre d'altres.

D'altra banda, el programa MEDIA participa en l'organització, conjuntament amb la European Film Academy, dels European Film Awards. També participa en els [Lux Film Prizes](#), que, des del 2007, premien les pel·lícules que contribueixen al debat públic europeu, generant reflexió sobre Europa i el seu futur.

Amb la finalitat d'assessorar i informar els interessats, el programa compta amb els punts d'informació Europa Creativa Desk en cada un dels EM. En el cas de l'Estat espanyol, l'[oficina principal](#) és a Madrid, però també hi ha subdelegacions a Euskadi, Andalusia i Catalunya, on hi ha l'[Europa Creativa Desk – MEDIA Catalunya](#).

Exemple d'instrument financer dins d'aquesta DG

Instrument de garantia financera per al sector cultural i creatiu

La CE va assignar 250 MEUR a aquest instrument, el qual, com el seu nom indica, actua com a garantia per als intermediaris que ofereixen finançament a les iniciatives culturals i creatives i està gestionat pel Fons Europeu d'Inversions. L'objectiu principal d'aquest instrument és reforçar la competitivitat i la capacitat financera de les empreses de culturals i creatives. En l'àmbit de l'Estat espanyol, tant [Cersa](#) com [Crea SGR](#) són les entitats amb capacitat d'avaluar les empreses culturals que sol·liciten aquest finançament. Es pot consultar l'informe interactiu sobre l'impacte que ha tingut aquest instrument de garantia dins del sector [aquí](#).

EUROPA AMB ELS CIUTADANS

L'objectiu del programa és contribuir a la comprensió de la història i la diversitat, fomentant la participació democràtica dels ciutadans a escala de la UE i preservant-ne els valors. El programa està dividit en dues línies principals: "European remembrance" (lligat al patrimoni cultural i història) i "Democratic engagement and civic participation" (també amb certes activitats relacionades amb el patrimoni). El programa ha tingut un pressupost aproximat de 187 MEUR durant el període 2014-2020.

ERASMUS+

És un programa de la CE en els àmbits de l'educació, la formació, la joventut i l'esport. Està dissenyat per donar suport als països participants en la utilització del talent humà i el capital social europeu i millorar les oportunitats de cooperació i mobilitat entre els països associats, especialment pel que fa a l'educació superior i la joventut. El programa ha tingut un pressupost total de 14.774 MEUR durant el període 2014-2020.

DG – REGIO Política Regional i Urbana

FEDER

El Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) busca reforçar la cohesió econòmica, social i territorial i corregir els principals desequilibris regionals de la UE. Tot i que la cultura no es menciona entre els seus objectius principals, el programa pot finançar activitats culturals i creatives enfocades a la cooperació territorial i les característiques territorials específiques de cada regió (urbanes, locals, en desenvolupament...). En aquest sentit, concedeix ajuts de finançament per a diferents tipus d'activitats, com la inversió fixa en béns d'equip i infraestructures de petita envergadura, serveis a les empreses, ajuts a organismes de recerca i innovació, així com inversió en tecnologia i recerca aplicada a les empreses.

INTERREG V

Sota el paraigua del FEDER, hi ha el programa INTERREG V, que al mateix temps se subdivideix en tres subprogrames: cooperació transfronterera (Interreg V-A), cooperació transnacional (Interreg V-B) i cooperació interregional (Interreg V-C). Els programes de cooperació transfronterera (Interreg V-A) tenen per objectiu minimitzar les diferències entre zones adjacents separades per una frontera nacional. Els programes de cooperació transfronterera en els quals Catalunya pot participar són:

- Interreg V-A Espanya-França-Andorra (**POCTEFA**): és un programa orientat a reforçar la integració econòmica i social del territori fronterer d'Espanya, França i Andorra.
- **ENI CBC MED**: enfocat a la col·laboració entre països mediterranis de la UE i altres països mediterranis que no pertanyen a la UE, té per objectiu la creació d'oportunitats per reduir els alts nivells d'atur i donar suport a petites empreses i empreses emergents (start-ups), finançant projectes d'innovació centrats en la transferència tecnològica, la comercialització dels resultats de la recerca i la vinculació entre indústria i recerca, o donant suport als joves fora del món laboral i educatiu, com també a actors de l'economia social i solidària. És finançat conjuntament per l'Instrument europeu de veïnatge (ENI) i pel FEDER.

Els programes de cooperació transnacional (Interreg V-B) tenen per objectiu plantejar solucions conjuntes a problemes compartits inherents a grans zones

de dos o més EM de la UE en diversos àmbits sectorials, com poden ser el medi ambient, les telecomunicacions o el desenvolupament urbà. Els programes de cooperació transnacionals en els quals Catalunya pot participar són:

- **Interreg V-B Mediterrània (Interreg Med):** permet la cooperació entre tots els països de l'àrea mediterrània europea amb la finalitat de reduir les diverses disparitats entre regions. Finança accions de promoció del creixement sostenible a la zona mediterrània fomentant conceptes i pràctiques innovadores (tecnologies, governança, serveis innovadors, etc.), mesures per a un ús raonable dels recursos (energia, aigua, recursos marítims, etc.) i accions de suport a la integració social.
- **Interreg V-B Europa sud-occidental (Sudoe):** és el programa de cooperació transnacional que implica tota la península Ibèrica i el sud-oest de França. Finança projectes que incentivin la promoció de les capacitats d'innovació per a un creixement intel·ligent i sostenible; el foment de la competitivitat i la internacionalització de les pimes del sud-oest europeu; la contribució a una eficiència més elevada de les polítiques en matèria d'eficiència energètica; la prevenció i la gestió dels riscos de manera més eficaç, i la protecció del medi ambient i la promoció de l'eficàcia dels recursos.

La cooperació interregional (Interreg V-C) persegueix millorar el desenvolupament regional mitjançant la transferència de coneixement tècnic i l'intercanvi d'experiències entre regions. S'estructura en quatre programes de finançament:

- **Interreg Europe:** permet la cooperació entre autoritats regionals i locals dels 28 països de la UE, Noruega i Suïssa, per desenvolupar polítiques regionals que aportin eficiència i modernització de l'economia.
- **Urbact III:** programa de cooperació entre ciutats i altres nivells de govern local per a la promoció del desenvolupament urbà sostenible mitjançant l'intercanvi de coneixements i bones pràctiques.
- **Interact III:** el seu objectiu és l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques per millorar la capacitat institucional i l'eficiència de les administracions públiques; donar suport a les autoritats de gestió, a les autoritats d'auditoria i als administradors dels programes de cooperació territorial, i contribuir a la formació de xarxes i d'agrupacions europees de cooperació territorial (AECT).
- **ESPON:** pretén fomentar la dimensió territorial europea en el desenvolupament i la cooperació aportant transferència de coneixement i formació en polítiques a les autoritats i les administracions públiques.

Exemple d'instrument financer dins d'aquesta DG

Urban Innovative Actions

Instrument dotat amb 372 MEUR durant el període 2014-2020 i enfocat a la creació de capacitats de les ciutats, aportant les eines necessàries per promoure accions innovadores i arriscades en ciutats de més de 50.000 habitants. Atorga fins a 5 MEUR de finançament al 80 %. Entre les seves línies estratègiques, hi ha la cultura i el patrimoni cultural. Amb vista al pla plurianual 2021-2027, aquest instrument passarà a anomenar-se European Urban Initiative.

DG – GROW Mercat Interior, Indústria, Emprenedoria i Pimes

HORIZON 2020

És el programa de recerca i innovació més gran de la UE, cosa que ha fet que disposés d'aproximadament 80.000 MEUR de finançament entre el 2014 i el 2020. S'adreça a iniciatives i projectes de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació. En el cas del sector cultural, aquest pla ofereix oportunitats per facilitar l'accés a la digitalització. Dins d'Horizon 2020 hi ha programes com Heritage Alive, que entén el patrimoni cultural com un actiu estratègic per a la societat i per a l'economia. Per llegir informació concreta sobre la seva aplicació a les indústries culturals i creatives (CCI), podeu consultar aquest [document](#) (pàgines 34-39) sobre el pla de treball dels anys 2018-2020.

Entre els diferents reptes socials establerts pel programa Horizon 2020 d'aplicació a l'àmbit cultural, destaquen el repte 5, "Acció per al clima, eficiència de recursos i matèries primeres", en el qual s'esmenten possibles accions envers el patrimoni cultural, i el repte 6, "Europa en un món canviant: societats inclusives, innovadores i segures", en el qual s'inclouen possibles aplicacions pel que fa a la realitat virtual (VR) i immersiva. En el nou període 2021-2027, aquests reptes s'han plantejat dins de l'anomenat clúster 2 d'Horizon Europe, adreçat explícitament a la cultura, la creativitat i la inclusió social.

Paral·lelament, Horizon 2020 impulsa el [premi STARTS](#), pensat per fomentar aliances entre ciència, tecnologia i pràctica artística. Cal recalcar que es busquen col·laboracions entre aquests dos sectors, i en queden exclosos els projectes purament artístics o tecnològics. Anualment, es reconeixen dos projectes innovadors, també de fora de la UE, que reben 20.000 euros (cada un) i que són promocionats a Ars Electronica i altres esdeveniments dels socis del consorci.

COSME – Programa de competitivitat de les empreses i les pimes

És un programa adreçat a emprenedors i pimes que té per objectiu facilitar les eines perquè puguin operar, accedir a finançament i internacionalitzar-se. Ha tingut un pressupost de 2,3 bilions d'euros entre el 2014 i el 2020, i es basa en els conceptes de competitivitat i sostenibilitat de les empreses, així com en el foment de la cultura empresarial.

Sense ser un fons enfocat explícitament a la cultura, les empreses culturals que compleixin les línies d'actuació principals del programa s'hi poden acollir.

En l'àmbit català, a l'última convocatòria 2014-2020, fins a nou clústers de diferents sectors van poder accedir a més de mig milió d'euros del programa COSME. Això ha permès dur a terme projectes de dos anys de durada per elaborar una estratègia d'internacionalització conjunta de les pimes que formen part d'aquestes organitzacions.

Erasmus per a Joves Emprendadors

Programa que ofereix a emprenedors europeus formació per iniciar o executar amb èxit una petita empresa a Europa. És un programa d'intercanvi de coneixements i idees de negoci, en el qual un empresari amb experiència els fa un acompanyament durant un període d'entre un i sis mesos. Cal recalcar que el concepte joves emprenedors fa referència al projecte empresarial en si mateix (sigui des de zero o amb un recorregut d'un màxim de tres anys) i, per tant, no comporta cap limitació d'edat dels sol·licitants.

LIFE

És el programa enfocat al medi ambient i l'acció contra el canvi climàtic. Amb un pressupost d'aproximadament 3.400 MEUR, té l'objectiu d'impulsar canvis que ajudin a aportar solucions i millores pràctiques per aconseguir els objectius mediambientals fixats per la UE. En aquest sentit, promou tecnologies innovadores i projectes que fomentin la consciència mediambiental. Per a projectes enfocats a aconseguir models i pràctiques més sostenibles, també en el sector cultural (com ho podria ser un festival amb consciència mediambiental).

Exemple d'instrument financer dins d'aquesta DG

EIC Accelerator

Gestionat per l'Agència Executiva per a la Petita i Mitjana Empresa (EASME), el European Innovation Council (EIC) és un instrument financer pilot que proporciona subvencions i finançament a empreses emergents i pimes (amb menys de 250 treballadors). Pensat especialment per a projectes amb potencial enfocats a la innovació, que incloguin R+D, i sovint amb un alt risc associat. Ha donat suport a projectes culturals amb un alt contingut innovador.

DG – DEVCO Cooperació Internacional i Desenvolupament

EuropeAid

Es tracta d'un programa destinat a la reducció de la pobresa al món mitjançant la sostenibilitat econòmica, la sostenibilitat social i el desenvolupament ambiental, però que també inclou la possibilitat de donar suport financer a projectes i organitzacions culturals que treballin en projectes que contribueixin a assolir aquests objectius. En aquest sentit, hi ha el subprograma GPGC (Global Public Goods and Challenges), que inclou l'accés a la cultura local, la promoció de la diversitat cultural i el suport a la cultura com a vehicle per a la democratització i el creixement econòmic. D'altra banda, l'[ACP Culture](#) (Àfrica, el Carib i el Pacífic) dona suport al desenvolupament de la indústria cultural i sostenible per afavorir un creixement social i econòmic en l'àmbit dels països ACP.

DG – EMPL Ocupació, Afers Socials i Inclusió

EaSI (Programa Ocupació i Innovació Social)

El programa Employment and Social Innovation (EaSI) està enfocat a garantir un mercat laboral inclusiu i, alhora, millorar-ne les condicions i combatre l'exclusió social i la pobresa. Dotat amb un pressupost d'aproximadament 919 MEUR, està dividit en tres subprogrames: PROGRESS (dedicat a la modernització del mercat laboral, el 61 % del pressupost), EURES (enfocat a promoure la mobilitat, el 18 % del pressupost) i Progress Microfinance (suport financer i emprenedoria). Tot i que no és un programa enfocat explícitament a la cultura, hi ha projectes com Creative Skills Europe o Smart Platforms Enabling the Creative Industries for the Future Internet (SPECIFI) que han rebut finançament del programa, ja que s'enfoquen a la creació de llocs de treball i a la modernització del mercat laboral dins del sector de les CCI. A l'hora de presentar-hi projectes, és un programa amb taxes d'èxit més altes que la mitjana.

Fons europeus d'aplicació al sector cultural per al període 2021-2027

Recordem al lector que a la primera part d'aquest document hi consten els fons que han estat en funcionament durant el Marc Financer Plurianual (MFP) 2014-2020 i que, majoritàriament, tindran continuïtat en el període 2021-2027. Per tant, en aquesta segona part només s'inclouen les principals novetats per al sector cultural i creatiu.

Amb vista al període 2021-2027, destaca l'especial interès que ha mostrat la Unió Europea (UE) per les polítiques sostenibles, que s'han materialitzat dins del Pacte Verd Europeu ([Green Deal](#)). Aquest pacte busca potenciar l'economia circular i la creació de xarxes transnacionals i interdisciplinàries d'experts, investigadors, professionals i organitzacions rellevants de la societat civil sobre canvis d'aplicació necessària pel que fa als comportaments socials i culturals.

A fi de poder aplicar les diferents prioritats europees d'aquest període, el [MFP 2021-2027](#), que la Comissió Europea (CE) va proposar el 2 de maig de 2018, conté les novetats següents de possible aplicació al sector cultural:

1. Reforçar i concentrar en el programa Europa Creativa totes les accions existents que donen suport a la cultura i la creativitat europea. Es continua treballant en les sòlides línies ja existents de CULTURA i MEDIA, al mateix temps que s'impulsen accions amb relació al patrimoni cultural, la música, la igualtat de gènere i el desenvolupament sostenible.
2. Reforçar i continuar el programa de recerca i innovació Horizon Europe, com a programa insígnia i amb una dotació de 97.900 MEUR. Estructurat en tres pilars: ciència oberta (Open Science), reptes globals (Global Challenges) i innovació oberta (Open Innovation). Per primera vegada, el clúster 2 s'adreça explícitament a la cultura, la creativitat i la inclusió social.
3. Creació d'un nou programa Digital Europe, dotat amb 9.200 MEUR, per donar suport a la transformació digital de la societat i l'economia europees, inclosa la intel·ligència digital. Es manté vigent en la seva dimensió digital el mecanisme Connectar Europa, en funcionament des del 2014 i que dona suport a projectes en els sectors de les infraestructures de transport, les telecomunicacions i l'energia. Tindrà un pressupost d'aproximadament 3.000 MEUR.

4. Dotar amb una important partida de finançament (273.000 MEUR) els fons FEDER i el Fons de Cohesió per continuar donant suport a les activitats d'R+D+I, a les pimes, a la transició cap a economies baixes en carboni, a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), a l'energia i les xarxes de transport i a les infraestructures de salut, d'educació i socials i per al desenvolupament urbà sostenible. Paral·lelament, es pretenen reforçar els vincles entre el **Semestre Europeu** i les polítiques de desenvolupament regional i cohesió.
5. Concentrar els recursos de l'àmbit social en un únic Fons Social Europeu+, que aplegui l'actual Fons Social Europeu (FSE), la Iniciativa d'Ocupació Juvenil (IOJ), el Fons d'Ajut a les Persones més Desafavorides (FEAD) i el programa Ocupació i Innovació Social (EaSI).
6. Proposta d'un únic programa que concentri els instruments financers, InvestEU, amb una contribució per part del pressupost europeu de 15.200 MEUR per mobilitzar, segons la CE, 650.000 MEUR.

Pla de recuperació – Next Generation EU

Tot i les prioritats esmentades anteriorment per al període 2021-2027, la crisi de la COVID-19 ha fet que la CE aprovi addicionalment un important paquet d'estímuls d'aproximadament 1.800 bilions d'euros. El Pla de recuperació involucra múltiples fons ja existents per incentivar la sortida de la crisi econòmica i social que ha provocat la pandèmia, així com per donar suport a les necessàries transicions ecològica i digital.

En aquest sentit, la CE ha presentat una doble proposta:

1. Next Generation EU (NGEU): nou instrument finançat amb deute a llarg termini emès per la CE i que està dotat amb 750.000 MEUR. Està pensat directament per reparar els danys econòmics i socials provocats per la COVID-19 i activar la recuperació econòmica. Es basa a donar suport als estats membres (EM), principalment amb aportacions a grans institucions administratives, així com al sector empresarial, fomentant la inversió privada. Del total, 390.000 MEUR seran subvencions (transferències als estats), i 360.000 MEUR, préstecs. Se subdivideix en:
  - Mecanisme de recuperació i resiliència (MRR): distribuirà fins a 312.500 MEUR en subvencions i 360.000 MEUR en préstecs. El termini d'execució dels projectes és de quatre anys per a les reformes i de sis anys per a les inversions. El 70 % dels recursos del MRR s'han de preveure entre els anys 2021 i 2022, i el 30 % restant, a finals del 2023. Poden obtenir finançament les actuacions dutes a terme des de l'inici de la crisi.

- Fons per a altres programes europeus: un paquet addicional d'incentius per un total de 77.500 MEUR, entre els quals destaquen REACT-EU – Recuperació per la Cohesió i els Territoris d'Europa (55.000 MEUR), InvestEU (5.600 MEUR) i el Fons de Transició Justa (10.000 MEUR). Pel que fa al REACT-EU, vol aportar suport als treballadors i a les pimes, al sistema sanitari, a les transicions ecològiques i digitals i a sectors especialment afectats per la pandèmia, com és el cas del sector cultural.

2. Marc Financer Plurianual (MFP): es reforça el fons ja previst abans del coronavirus per al període 2021-2027, dotat finalment amb prop d'1,1 bilions d'euros. Dins d'aquest marc financer es troben els fons estructurals i d'inversió europeus (FEDER, FSE, etc.).

Entre tots els projectes que volen optar als fons NGEU a Catalunya, en l'àmbit cultural destaca el projecte "Catalunya, motor de la innovació audiovisual i del videojoc del sud d'Europa", impulsat pel Govern de la Generalitat de Catalunya, a través dels departaments de Cultura i d'Empresa i Coneixement, i els ajuntaments de Terrassa i l'Hospitalet del Llobregat.

Iniciativa Nova Bauhaus Europea

Una de les grans iniciatives de la presidència d'Ursula von der Leyen és la Nova Bauhaus Europea. Concebuda de manera creativa i interdisciplinària, busca impulsar la UE cap a la sostenibilitat mediambiental i l'economia circular gràcies a un nou gran projecte cultural.

Per mitjà de la creació col·lectiva, pretén dissenyar futures maneres de viure combinant art, cultura, inclusió social, ciència i tecnologia. En aquest sentit, la UE vol mobilitzar ciutadans, experts, empreses, institucions i professionals del sector cultural i creatiu per imaginar un nou model de vida sostenible i assolir els objectius del Green Deal.

Per aconseguir-ho, proposa facilitar suport financer per a idees i productes innovadors mitjançant convocatòries i programes coordinats que s'inclouran en el MFP. La Nova Bauhaus està plantejada en tres fases: codisseny (fins a l'estiu del 2021), execució (amb la posada en marxa de diferents projectes pilot a partir del setembre del 2021) i difusió (a partir del gener del 2023).

DG – EAC Educació, Joventut, Esport i Cultura

EUROPA CREATIVA

Tot i que s'havia plantejat la possibilitat de fusionar el programa Europa Creativa amb altres programes de suport als valors, els drets i la justícia europeus, finalment la CE ha decidit mantenir-lo com un programa autònom, i n'ha augmentat el pressupost fins als 2.400 MEUR.

En aquest nou període, el programa, a més de continuar ajudant a la dimensió econòmica del sector cultural i creatiu, també reforçarà la part més social de la cultura quant a la cohesió social i la seva relació amb la llibertat i la diversitat creatives i artístiques.

Per tant, continuarà promovent la diversitat cultural i lingüística, el patrimoni i la competitivitat, facilitarà que les organitzacions i els professionals culturals i creatius cooperin incentivant la mobilitat transfronterera entre ells, continuarà treballant amb la voluntat d'arribar a públics més amplis i donarà suport als artistes emergents. A més, impulsarà el talent i l'ús de noves tecnologies per enfortir la competitivitat del sector. El sector dels mitjans de comunicació hi tindrà un pes més rellevant, entenent que són una eina fonamental per promoure l'alfabetització mediàtica, el pluralisme i la llibertat mediàtica. Al mateix temps, continuarà treballant per a l'assoliment dels objectius europeus en matèria de sostenibilitat, inclusió, cohesió, innovació i digitalització, entre d'altres.

Per la seva banda, el subprograma MEDIA, que el 2021 compleix 30 anys en funcionament, continuarà donant suport econòmic a la indústria cinematogràfica i audiovisual de la UE, sobretot pel que fa a la transformació digital que està experimentant el sector. En aquest sentit, treballarà conjuntament amb la DG-Connect a través del pla estratègic [Shaping Europe's digital future](#).

Quant a l'Instrument de garantia financera per al sector cultural i creatiu, que fins ara estava integrat dins del programa Europa Creativa, es transfereix a InvestEU.

Cal destacar que, el desembre del 2020, la CE, dins del marc del Mecanisme de recuperació i resiliència (MRR), també va aprovar el [Pla d'acció](#) per donar suport a la recuperació i la transformació del sector audiovisual i dels mitjans de comunicació.

A l'annex d'aquest document es pot trobar una explicació detallada, facilitada per [Europa Creativa Desk – MEDIA Catalunya](#), sobre les bases i els objectius plantejats per Europa Creativa 2021-2027. Així mateix, també es poden trobar quatre exemples de projectes finançats per Europa Creativa.

Tal com s'ha exposat al primer apartat referent al període 2014-2020, el programa Erasmus+ està enfocat als àmbits de l'educació, la formació, la joventut i l'esport. Amb vista a aquest nou període 2021-2027, el pressupost ha augmentat fins als 26 bilions d'euros. En aquest context, el sector cultural i creatiu es pot acollir a projectes que contribueixin a la inclusió i l'educació cultural mitjançant la mobilitat i la col·laboració.

COS EUROPEU DE SOLIDARITAT**EUROPEAN
SOLIDARITY
CORPS**

Aquest programa s'adreça principalment a joves d'entre 18 i 35 anys (de la UE i països associats) perquè participin en activitats voluntàries, normalment situades en regions que fan front a reptes socials i crisis greus. Té un pressupost d'aproximadament 1.000 MEUR per al període 2021-2027 i entre les àrees d'acció que planteja s'hi troben: contribuir a assolir una societat inclusiva, donar suport a persones vulnerables i participar en la prevenció de desastres naturals. Amb aquestes accions, els participants voluntaris tenen l'oportunitat de millorar les seves habilitats socials, cíviques i culturals, cosa que pot contribuir al seu futur personal i professional. Pretén involucrar-hi uns 270.000 joves.

Com que és un programa molt obert pel que fa a les àrees d'actuació, ofereix nombroses oportunitats per a projectes culturals que, conjuntament amb els objectius solidaris establerts, també s'enfoquin al foment de les habilitats socials i les competències professionals dels participants voluntaris.

DG – REGIO Política Regional i Urbana

FEDER

Tal com s'ha presentat al primer apartat referent al període 2014-2020, el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) busca reforçar la cohesió econòmica, social i territorial i corregir els principals desequilibris regionals de la UE. Per a aquest nou període té un pressupost d'aproximadament 234 bilions d'euros.

Tot i que les directrius preliminars no expliciten quines poden ser les implicacions del sector cultural i creatiu, el programa està obert a donar suport a projectes culturals, tal com s'ha demostrat amb èxit a l'anterior programa FEDER, mitjançant programes per a l'explotació i la protecció del patrimoni cultural i per al desenvolupament d'infraestructures culturals.

INTERREG VI

La sisena generació del programa Interreg, que comptarà amb un pressupost de 8.050 MEUR, continuarà donant suport a la cooperació entre les regions, els ciutadans i els agents econòmics sobre les seves respectives fronteres terrestres i marítimes.

Per primera vegada, es destinarà una assignació específica per enfortir la cooperació de les regions ultraperifèriques amb el seu entorn, com les regions del Carib, per estimular els intercanvis econòmics entre socis regionals i el seu desenvolupament. També continuarà promovent l'intercanvi de bones pràctiques i el desenvolupament de capacitats mitjançant un conjunt de subprogrames com [Interreg Europe](#), [Urbact](#), [Interact](#) i [ESPON](#) (podeu trobar-ne una explicació més detallada dins del període 2014-2020).

Malgrat que la cultura no forma part de les prioritats d'aquest programa, com sí que passa amb el fons FEDER, les línies estratègiques plantejades fan pensar que hi continuaran tenint cabuda aquells projectes culturals que contribueixin a les polítiques de cohesió territorial i a les estructures d'intercanvi transnacional.

DG – GROW Mercat Interior, Indústria, Emprenedoria i Pimes

HORIZON EUROPE

El programa Horizon Europe, com a successor de l'Horizon 2020, continuarà estant centrat en recerca i innovació, amb un pressupost d'aproximadament 100 bilions d'euros.

Es fonamenta en tres grans pilars: ciència, desafiaments mundials i competitivitat industrial, i innovació. Dins del segon pilar hi ha per primera vegada el clúster 2, adreçat explícitament a la cultura, la creativitat i la inclusió social, i que serà gestionat per l'[Agència Executiva Europea de Recerca](#). Està enfocat a millorar la governança democràtica, amenaçada pels extremismes i la polarització; promoure el patrimoni cultural i les indústries culturals i creatives, i gestionar les transformacions socials i econòmiques associades als reptes climàtics, migratoris, laborals i tecnològics. Se'n poden consultar les línies estratègiques [aquí](#).

Dins d'aquest programa, amb vista al 2022 el [European Institute of Innovation and Technology](#) (EIT) vol impulsar noves [Knowledge Innovation Community](#) (KIC), pensades per incentivar la innovació entre empreses, centres de recerca i institucions d'educació superior. Una d'aquestes KIC serà la de les indústries culturals i creatives (CCI), que completarà les vuit KIC que ja estan en funcionament: Climate, Digital, Food, Health, InnoEnergy, Manufacturing, Raw Materials i Urban Mobility. Amb vista a la KIC dirigida a les CCI, tant l'ICEC com l'Ajuntament de Barcelona estan treballant per poder presentar-hi propostes i, d'aquesta manera, enfortir la posició de Catalunya a Europa.

A l'annex d'aquest document es poden trobar diversos exemples de projectes finançats pels programes Horizon 2020 i Horizon Europe.

DG – CONNECT Xarxes de Comunicació, Contingut i Tecnologies

EUROPA DIGITAL

Amb un pressupost d'aproximadament 7,5 bilions d'euros, està enfocat contribuir a la transformació digital a través de cinc grans àrees: supercomputació, intel·ligència artificial, ciberseguretat, habilitats digitals i desplegament i accessibilitat de tecnologies digitals.

Donada l'alta capacitat d'innovació que ha demostrat el sector cultural i creatiu, Digital Europe preveu proporcionar als creadors i a la indústria creativa accés a les últimes tecnologies digitals, des de la intel·ligència artificial (IA) fins a la informàtica avançada. També vol contribuir al desenvolupament de les capacitats digitals, mitjançant el disseny de nous mètodes de treball i cursos de formació.

Finalment, per contribuir a la competitivitat europea també establirà una xarxa de [Digital Innovation Hubs \(DIH\)](#).

DG – ECFIN Afers Econòmics i Financers

InvestEU

Amb vista al període 2021-2027, el programa de finançament es basarà en quatre eixos: infraestructures sostenibles; recerca, innovació i digitalització; pimes; i inversió social i habilitats professionals.

InvestEU continuarà formant part de la combinació de polítiques econòmiques de la CE entre inversions, reformes estructurals i responsabilitat fiscal. Mobilitzarà inversions públiques i privades utilitzant garanties del pressupost de la UE, cosa que fa que s'estimi que arribi a generar inversions per valor de 650.000 MEUR.

InvestEU aplegarà una sèrie d'instruments financers de la UE i donarà suport a quatre àrees de polítiques:

1. Infraestructura sostenible, 11.500 MEUR. Finançament de projectes en energies renovables, connectivitat digital, transport, economia circular, infraestructures de gestió de l'aigua, dels residus i de protecció de l'entorn, etc.
2. Recerca, innovació i digitalització, 11.250 MEUR. Finançament de projectes en recerca i innovació, digitalització de la indústria, IA, etc.
3. Petites i mitjanes empreses (pimes), 11.250 MEUR. Finançament en qualsevol àmbit sectorial.
4. Inversió social i habilitats, 4.000 MEUR. Finançament de projectes en educació, formació, habitatge social, escoles, universitats, hospitals, assistència sanitària, cures de llarga durada i accessibilitat, empenedoria social, integració d'immigrants, refugiats i persones vulnerables, etc.

Per tant, InvestEU mobilitzarà la inversió pública i privada per mitjà d'una garantia pressupostària de la UE de 38.000 MEUR. El soci principal serà el Banc Europeu d'Inversions (BEI) i també hi participaran el Banc Europeu de Reconstrucció i Desenvolupament (BERD), el Banc Mundial, el Banc del Consell d'Europa i els bancs nacionals.

Com ja s'ha mencionat a l'apartat del programa Europa Creativa, l'instrument de garantia financera per al sector cultural i creatiu, que fins ara estava integrat dins d'aquest programa, s'ha transferit a InvestEU, que serà qui el gestionarà.

DG – EMPL Ocupació, Afers Socials i Inclusió

Fons Social Europeu+

És el programa que permet abordar la dimensió més social de la UE i trobar solucions en àrees polítiques com l'educació, l'ocupació i la inclusió social. Al mateix temps, busca contribuir a millorar la situació de les persones que estan en el llindar de la pobresa. Tindrà un pressupost d'aproximadament 88 bilions d'euros.

El Fons Social Europeu+ (FSE+) uneix l'actual Fons Social Europeu (FSE) amb la Iniciativa d'Ocupació Juvenil (IOJ), el Fons d'Ajut a les Persones més Desafavorides (FEAD) i el programa Ocupació i Innovació Social (EaSI). Així, es pretén treballar d'una manera més eficient per aconseguir la igualtat d'oportunitats i l'accés al mercat laboral, la millora de les condicions de treball i, també, la protecció i la inclusió social.

Tot i que aquest programa no preveu un paper important per al sector cultural i creatiu, en principi s'hi poden acollir projectes que permetin abordar els reptes que planteja el FSE+, com ara la igualtat de gènere, l'aprenentatge al llarg de la vida, la conciliació laboral i familiar, el suport a la infància o la inclusió de persones grans i persones amb discapacitat, entre d'altres.

DG – JUST Justícia i Consumidors

Ciudadans, Igualtat, Drets i Valors (CERV)

Aquest nou programa, amb un pressupost de 1.600 MEUR, agrupa dos programes de finançament ja existents, el programa Drets, Igualtat i Ciutadania i el programa Europa amb els Ciudadans. S'espera que la fusió aporti simplificació, reforç mutu i eficàcia. L'objectiu general del programa és protegir i promoure els drets i els valors recollits en els tractats de la UE i la Carta de drets fonamentals de la UE. Té previst fer-ho mitjançant aquestes línies:

- Igualtat i els drets: línia centrada en la prevenció i la lluita contra les desigualtats i la discriminació; el suport a polítiques integrals per promoure i incorporar la igualtat de gènere i la lluita contra la discriminació, així com les polítiques de lluita contra el racisme i totes les formes d'intolerància. Al mateix temps vol promoure els drets de l'infant, els drets de les persones amb discapacitat, els drets de ciutadania de la Unió i el dret a la protecció de dades personals.
- Compromís i la participació ciutadana: línia centrada a augmentar la comprensió dels ciutadans sobre la UE, la seva història, el patrimoni cultural i la diversitat, i promoure l'intercanvi i la cooperació entre ciutadans de diferents països.
- Daphne: línia centrada en la prevenció i la lluita contra totes les formes de violència contra infants, joves, dones i altres col·lectius en risc, i el suport a les víctimes d'aquesta violència i protegir-les.

En aquest context, el sector cultural i creatiu pot acollir-s'hi si planteja projectes que contribueixin a una participació i una comprensió ciutadana més elevades pel que fa a la història, els drets i els valors comuns europeus. Alhora, pot tenir un paper important de sensibilització en la lluita per la igualtat i els drets dels infants, les dones i les persones amb discapacitat i en la prevenció contra la intolerància, la discriminació i el racisme.

DG – INTPA Partenariats Internacionals

Instrument de veïnatge, desenvolupament i cooperació internacional

Aquest nou instrument, amb un pressupost d'aproximadament 79 bilions d'euros, engloba el Fons Europeu de Desenvolupament (que fins ara no formava part del pressupost general de la UE) amb altres instruments ja existents durant el període 2014-2020 (com, per exemple, l'Instrument per a la cooperació al desenvolupament —DCI—, l'Instrument europeu de veïnatge —ENI— o l'Instrument europeu per a la democràcia i els drets humans —EIDHR—, entre d'altres).

Vol contribuir a l'estabilitat, la pau, la prosperitat i el desenvolupament sostenible i, alhora, lluitar contra les desigualtats i la pobresa. En aquest sentit, entén la cultura com una eina per treballar les tres categories temàtiques establertes: drets humans i democràcia; societat civil i pau, i reptes globals.

Annex

EUROPA CREATIVA 2021-2027 EN DETALL

(Informació facilitada per Europa Creativa Desk – MEDIA Catalunya)

OBJECTIUS I ESTRUCTURA

El programa Europa Creativa reconeix que el ric patrimoni cultural europeu i el sector cultural i creatiu contribueixen a determinar la identitat europea i el futur d'Europa. El sector cultural i creatiu conforma la vida quotidiana dels ciutadans de la Unió Europea (UE) i reforça els valors d'una societat inclusiva, oberta a la diversitat i al canvi. Alhora, contribueix a l'economia i a la innovació, genera llocs de treball i creixement i promou l'excel·lència europea a escala mundial.

En el nou període pressupostari de la UE, Europa Creativa, amb un pressupost d'aproximadament 2.400 MEUR, reforçarà la competitivitat del sector cultural i creatiu a escala europea i mundial, i reflectirà el paper essencial que se li atorga com a eina per treballar els valors de la inclusió, la igualtat, la diversitat i la participació.

El programa s'estructura en tres vessants:

- **CULTURA:** pensat per al sector cultural i creatiu, a excepció de l'audiovisual.
- **MEDIA:** adreçat exclusivament al sector audiovisual.
- **CROSS SECTORIAL:** plantejat de manera més transversal per a tot el sector cultural i creatiu i que inclou per primera vegada un suport dedicat als mitjans de comunicació.

El vessant CULTURA s'ha reforçat simplificant l'accés als projectes de cooperació, augmentant el pressupost de la línia de plataformes, proporcionant beques de mobilitat a artistes i professionals i introduint un enfocament sectorial que complementi els instruments horitzontals, així com la projecció d'una dimensió internacional.

MEDIA s'ha reforçat augmentant la cooperació en l'àmbit de la UE mitjançant el suport a coproduccions, xarxes estructurades i associacions, a fi d'ampliar el nombre

d'empreses audiovisuals i millorar la competitivitat de la producció audiovisual europea. A més, MEDIA també tindrà en compte les noves tendències del mercat, impulsant l'increment de públic transfronterer per a sèries de televisió d'alta qualitat i les oportunitats creixents d'experiències de realitat virtual.

La línia transversal CROSS SECTORAL incorporarà el suport a la cooperació i la divulgació; el llançament d'un Creative Innovation Lab per impulsar la innovació intersectorial, i accions transversals d'ajut al sector dels mitjans de comunicació. Al mateix temps, continuarà oferint assessorament mitjançant els Creative Europe Desks que té repartits arreu d'Europa.

POLÍTIQUES MARC DEL SECTOR AUDIOVISUAL

El sector cultural i creatiu ha de fer front a reptes estructurals de caràcter transnacional (comuns a tots els estats membres de la UE). Per tant, es requereix un enfocament europeu per abordar plenament els reptes transfronterers, d'acord amb el principi de subsidiarietat.

Tot i això, la circulació transnacional d'obres continua sent limitada, cosa que afecta l'èxit de les obres europees. Per tant, és important estimular-ne la coproducció i la circulació per millorar-ne la competitivitat a escala internacional.

La indústria audiovisual europea és reconeguda internacionalment per la seva qualitat, malgrat que es detecta que no acaba d'aprofitar tots els avantatges que ofereix el mercat únic. Dins de la UE, les pel·lícules europees s'exporten a una mitjana de tres països, mentre que les pel·lícules nord-americanes s'exporten a 10 països. Més enllà de la UE, les exportacions europees de cinema representen un 3 % als Estats Units i als altres principals mercats internacionals. En canvi, les pel·lícules nord-americanes representen el 66 % de la taquilla de la UE i també s'exporten a altres mercats cinematogràfics importants.

Alhora, la llibertat d'expressió i la llibertat artística són el nucli de les empreses culturals i creatives, inclosos els mitjans de comunicació, i, per tant, la diversitat i la pluralitat són un dels objectius principals del programa. A més a més, els mitjans informatius s'enfronten a canvis continus a causa de l'evolució dels models d'ingressos i del canvi digital, cosa que ha comportat el tancament de mitjans i el debilitament corresponent de la pluralitat informativa.

COVID-19: un accelerador del canvi en CCI

L'ecosistema cultural i creatiu ha estat un dels més afectats per la crisi de la COVID-19, que ha accelerat les tendències ja existents impulsades per la globalització i el canvi digital. La combinació de mesures restrictives i la recessió econòmica han provocat caigudes immediates dels ingressos, així com un canvi estructural obligat.

El 2020, Europa Creativa va voler respondre ràpidament a aquesta crisi implementant mesures de flexibilitat que atenen les noves i canviants necessitats dels beneficiaris. El reforç del programa per al nou període 2021-2027 contribuirà significativament a continuar donant suport al sector cultural i creatiu, que també es podrà beneficiar del suport d'altres instruments del Marc Financer Plurianual de la UE, així com del Fons de Recuperació i Resiliència.

En aquest context, la CE va adoptar el 2 de desembre de 2020 el [Pla d'acció](#) per donar suport a la recuperació i la transformació del sector audiovisual i dels mitjans de comunicació. Aquest Pla d'acció proposa iniciatives que combinen inversions amb altres accions polítiques i mobilitzen una varietat d'instruments reguladors i de finançament de la UE.

Europa Creativa tindrà un paper clau en l'avanç d'aquest Pla d'acció, mitjançant els seus eixos MEDIA i transversals i al costat d'altres instruments de finançament, per donar suport a iniciatives que impulsin la producció transfronterera i la distribució de contingut. Aquestes iniciatives es complementaran amb altres accions amb el suport d'Horizon Europe, enfocades a la recerca i la innovació, o la cooperació entre reguladors dels serveis de mitjans audiovisuals.

Una altra de les contribucions d'Europa Creativa serà desenvolupar una eina de cerca dedicada a les empreses de mitjans de comunicació sobre oportunitats de finançament rellevants de la UE, així com contribuir al llançament de la plataforma d'inversió MediaInvest. El programa també fomenatarà una coalició industrial europea de realitat virtual i augmentada i facilitarà un diàleg amb la indústria sobre l'objectiu de neutralitat climàtica per al 2050.

Finalment, Europa Creativa ajudarà a fer que ciutadans i empreses puguin treballar i fomentar les seves capacitats a través dels mitjans de comunicació europeus, sobretot promocionant la diversitat; també donarà suport a les iniciatives dels mateixos mitjans; farà costat a les accions i les polítiques d'alfabetització mediàtica; sensibilitzarà el públic jove sobre el contingut europeu, i, per garantir el bon funcionament del mercat de mitjans audiovisuals de la UE, reforçarà la cooperació entre els reguladors del Grup Europeu de Reguladors per als Serveis de Mitjans Audiovisuals (ERGA).

PRIORITATS D'EUROPA CREATIVA EL 2021

La línia estratègica d'Europa Creativa està alineada totalment amb les prioritats polítiques de l'actual CE i la Nova Agenda Europea per a la Cultura. Per tant, el programa integra les prioritats d'igualtat de gènere, així com el foment de la diversitat, la igualtat i l'equitat. Alhora, i de manera transversal, contribueix als objectius del Green Deal, que té l'ambició de lluitar contra el canvi climàtic i convertir Europa en el primer bloc sostenible del món el 2050.

Europa Creativa també promou una interacció més estreta entre els programes de finançament de la CE, el diàleg amb les parts interessades i la cooperació amb els EM. Mitjançant l'enfocament sectorial, vol establir vincles més clars entre els projectes més rellevants finançats per la CE, els grups Open Method of Coordination (OMC), els premis i les converses amb les parts interessades.

La major part dels operadors que són objecte d'interès del programa Europa Creativa estan formats per petites organitzacions amb accés limitat al finançament públic. En aquest sentit, Europa Creativa es planteja:

- Augmentar les taxes de cofinançament de tots els projectes de cooperació cultural, del 50-60 % al 60-80 % en funció de la grandària del projecte.
- Ampliar l'aplicació de quantitats *lump sum* per simplificar la gestió i la presentació d'informes per als beneficiaris i el seguiment dels projectes per a l'Agència Executiva en l'àmbit Educatiu, Audiovisual i Cultural (EACEA). El focus no se centrarà en les despeses, sinó en els resultats.
- Substituir els acords marc de col·laboració (que són molestos de gestionar, tant pels beneficiaris com per l'EACEA) pels nous acords plurianuals (signats una vegada, però compromesos mitjançant trams anuals).
- Simplificar la verificació de la capacitat financera.
- Quan una convocatòria consisteixi en un nombre elevat de subvencions de baix valor, permetre una avaluació d'un comitè format per experts per valorar les propostes.
- Tenint en compte el temps reduït disponible per a la seva implementació el 2021, les convocatòries MEDIA només tindran un termini i, amb la finalitat d'executar completament el pressupost anual, s'utilitzarà el compromís global quan no es puguin signar acords de subvenció individuals abans de finalitzar l'any.
- Totes les convocatòries de propostes d'Europa Creativa es gestionaran mitjançant el sistema eGrant corporatiu, que és una eina totalment digital i interactiva, amb signatures electròniques i correspondència que facilitaran i acceleraran els processos administratius de la gestió de subvencions. Els beneficiaris rebran orientació sobre com utilitzar aquesta nova eina.

MEDIA: prioritats el 2021

Les accions MEDIA reflectiran els nous enfocaments d'Europa Creativa i, per tant, s'estructuraran en funció dels reptes socials fonamentals, tant per atorgar finançament com per garantir la diversitat i la inclusió, sense oblidar la transició verda. Igualment, totes les accions hauran de demostrar un valor europeu afegit.

Pel que fa a la transició verda, la indústria audiovisual ja ha fet algunes passes encoratjadores en matèria de sostenibilitat, i el nou MEDIA, gràcies també al Pla d'acció esmentat més amunt, vol contribuir a un sector audiovisual climàticament neutre.

A partir del 2021 es portarà a terme un diàleg sobre polítiques ecològiques, en el qual Europa Creativa crearà un fòrum de cooperació estructurat amb la indústria i els fons nacionals de cinema i audiovisual, amb l'objectiu de compartir bones pràctiques, acordar eines comunes sobre "mitjans ecològics" i crear a mitjà termini una "etiqueta verda" per a produccions i indicadors d'èxit. En aquest sentit, les accions de suport MEDIA introduiran incentius financers per a bones pràctiques ecològiques (com, per exemple, la reducció de viatges aeris), finançaran els costos de les propostes sostenibles, facilitaran accions de formació per adquirir habilitats (ecològiques) i potenciaran la recerca d'eines innovadores.

Pel que fa a garantir la diversitat i la inclusió, i comptant amb les millors pràctiques establertes pel programa Drets, Igualtat i Ciutadania (que a partir d'ara està dins del nou programa Ciutadans, Igualtat, Drets i Valors —CERV—), les disposicions següents s'incorporaran a les accions de suport:

- Exigir als sol·licitants que proporcionin una estratègia pel que fa al projecte o les seves pràctiques de gestió i descriure com pretenen introduir la diversitat, la inclusió i la igualtat.
- Demanar als sol·licitants que presentin una declaració de compromís amb els valors de la UE pel que fa a la no-discriminació, la igualtat i la inclusió.
- Introduir nous criteris de concessió que permetin avaluar les línies estratègiques de les sol·licituds.

A més, es prendran mesures proactives, en particular, programes de tutoria, estudis, formació i activitats de treball en xarxa, com també un diàleg estructurat amb els mitjans de comunicació i els agents audiovisuals.

De la mateixa manera, Europa Creativa planteja la igualtat de gènere com a motor de creativitat, creixement econòmic i innovació. En aquest sentit, promourà els talents femenins per desenvolupar les seves habilitats, així com la participació de les dones en el sector audiovisual mitjançant la campanya de promoció prevista en el Pla d'acció.

Millorar el valor afegit europeu de MEDIA

a. Ampliar la participació i fomentar la col·laboració i el talent allà on es trobi. Per a MEDIA, proporcionar un terreny de joc més equitatiu, que amplia la participació de països amb capacitats audiovisuals diferents i enforteix la col·laboració transfronterera, forma part del seu valor afegit europeu, tal com s'estableix a la seva base legal.

Sobre aquesta base, es prendran un conjunt renovat i racionalitzat de mesures equitatives, aprofitant els criteris d'elegibilitat i els d'adjudicació, a través dels clústers de suport. En general, es farà més èmfasi en la col·laboració que permetrà a aquells beneficiaris procedents de països amb menor capacitat de producció aprendre de l'experiència dels beneficiaris més experimentats i amb més capacitat. Les mesures inclouran la introducció d'un esquema de desenvolupament dedicat al Large audiovisual Capacity Country (LCC) i als nous Medium audiovisual Capacity Country (MCC), donant suport a les pimes. A més, el suport a la formació proporcionarà entrenament i assessorament als LCC, mentre que el suport a continguts de TV i en línia afavorirà les coproduccions. Paral·lelament, dins de la línia de distribució, es fomentarà l'accés dels països de menor capacitat als mercats de la indústria.

En la voluntat d'arribar a més audiència, hi tindrà un paper destacat la xarxa europea de cinemes, les xarxes de festivals de cinema i les de VOD, que, en conjunt, poden potenciar l'augment del públic, però sobretot la seva formació audiovisual. Aquestes accions conjuntes volen tenir impacte en països de més i menys capacitat audiovisual.

b. Assegurar les economies d'escala i potenciar-ne l'impuls

MEDIA se centrarà en la cooperació transnacional, on el suport dels programes nacionals de suport és limitat. Les accions de suport continuaran reunint agents dels diferents EM, amb la qual cosa es mantindrà un ecosistema audiovisual amb capacitat per operar i créixer en l'àmbit europeu. Aquesta col·laboració possibilita als projectes i a les empreses ampliar-se i aconseguir economies d'escala que permeten tenir un impacte més gran, en particular a l'hora de competir amb actors globals.

MEDIA impulsarà la cooperació mitjançant xarxes estructurades i transfrontereres que complementin una dimensió nacional o local, i reforçarà el suport a les coproduccions i a la distribució i la promoció d'obres.

Com que els productors europeus sovint no tenen la fortalesa financera per competir amb grans operadors mundials, el Pla d'acció proposa el llançament de MediaInvest, una plataforma europea impulsada per InvestEU juntament amb Europa Creativa MEDIA. Aquesta combinació de recursos pretén incentivar les inversions privades, sobretot pel que fa a les de renda variable, en producció i distribució audiovisual, com també reforçar el desenvolupament de capacitats professionals i la retenció de la propietat intel·lectual.

CLÚSTERS

Per garantir més flexibilitat en les accions dutes a terme i fomentar la cooperació entre les diferents parts de la cadena de valor audiovisual, les prioritats s'estructuren entorn dels clústers. Aquests clústers es defineixen a partir de l'objectiu final que pretenen perseguir:

- **Contingut:** fomentar la col·laboració i la innovació en la creació i la producció d'obres audiovisuals europees d'alta qualitat, reforçant la capacitat dels productors independents de conservar els drets i explotar-los a escala mundial, per reforçar, d'aquesta manera, les marques de mitjans de la UE.
- **Empreses:** promoure la innovació, la competitivitat i els talents empresarials al sector audiovisual europeu per afavorir la internacionalització de les empreses i els professionals audiovisuals europeus i reforçar la seva posició davant dels seus competidors mundials.
- **Públics:** reforçar l'accessibilitat i la visibilitat de les obres audiovisuals europees per part del seu públic potencial a través de tots els canals i plataformes de distribució.

A més, com a prioritats transversals, i com ja s'ha comentat amb anterioritat, MEDIA donarà suport de manera estructurada a la inclusió, en la indústria audiovisual, de la transició verda i la diversitat social.

Clúster de contingut

La creació i la producció de contingut d'alta qualitat és la base de la indústria audiovisual europea. El contingut reflecteix els valors europeus, inclosos la diversitat, el talent i la creativitat, que contribueixen a produir obres reconegudes i recompensades en l'escena mundial.

En un mercat cada vegada més globalitzat i competitiu, els productors independents s'enfronten a diversos reptes clau. En primer lloc, la manca de circulació transfronterera requereix inversions en obres que puguin arribar al públic

transfronterer. En segon lloc, la renovació de l'audiència necessita una adaptació de contingut d'acord amb les expectatives de les noves generacions de públic. Finalment, un augment dels costos de producció juntament amb una competència més gran requereix una base financera i models de finançament més sòlids. La crisi de la COVID-19, els bloquejos generalitzats i els tocs de queda a tot Europa han tingut un fort impacte en el sector. La producció va caure dràsticament, en particular les coproduccions, cosa que va provocar dificultats econòmiques i mancances en la programació.

Paral·lelament, una sèrie de potents plataformes internacionals de VOD han entrat al mercat europeu, i això ha representat a la vegada una oportunitat i un repte per als productors audiovisuals europeus independents. D'una banda, les plataformes poden concedir remuneracions atractives als productors. D'altra banda, l'adquisició dels drets de propietat intel·lectual per part de les plataformes fa que alguns productors recelin d'aquest model de distribució.

La resposta d'Europa Creativa MEDIA als reptes estructurals i a la crisi de la COVID-19 ha estat centrar-se en accions amb un fort valor afegit europeu, fomentant la cooperació entre productors i desenvolupadors de contingut, estimulant la innovació en la part de continguts i incidint en la millora de la qualitat. A més, el suport al desenvolupament de produccions es reforçarà mitjançant una renovada combinació de mesures. Basant-se en l'experiència passada de suport al desenvolupament únic, aquest sistema se substituirà pel suport al codesenvolupament, fet que ampliarà el nombre de projectes i permetrà als productors de diferents països començar a treballar junts en la fase de desenvolupament, amb un augment de la qualitat i del mercat potencial de les obres finals.

Està demostrat que les coproduccions tenen la capacitat d'arribar a un públic més ampli i englobar més territoris, cosa que potencia el valor afegit europeu. El 2020, les coproduccions van representar el 85 % de les presentacions. Es fomentarà la cooperació entre productors de diferents dimensions de territori i àrees lingüístiques, per contribuir a una dinàmica més equitativa i fomentar el talent, vingui d'on vingui, tot preservant i estimulant la diversitat cultural.

Es continuarà desenvolupant el paquet de projectes europeu, per incentivar les empreses productores a construir una cartera de tres a cinc obres, i, d'aquesta manera, augmentar les opcions creatives i afavorir la qualitat. Això també hauria de permetre a aquestes empreses reduir els riscos i incrementar la seva capacitat per atreure i retenir el talent, promovent estratègies de creixement a llarg termini. Els beneficiaris també hauran de donar suport al talent emergent produint un curtmetratge.

En el cas dels productors de països de menor capacitat de producció audiovisual, es fomentarà un plantejament de cartera limitada (2-3 obres), a fi de garantir la inversió en obres de qualitat. Aquest suport tindrà en compte les dimensions i les especificitats dels seus mercats i oferirà un camí per desenvolupar estratègies comercials, invertir en creativitat i augmentar la capacitat de producció.

D'altra banda, el desenvolupament de videojocs i contingut immersiu respondrà a les oportunitats creixents de contingut innovador. Es preveu que el suport a aquest sector estratègic, mitjançant projectes pilot com "Measuring the Cultural and Creative Sectors in the EU", proporcioni valuoses idees sobre les possibilitats emergents que ofereix. Tal com es proposa al Pla d'acció, també es llançarà una coalició industrial VR / AR per estimular la cooperació entre sectors industrials i garantir el lideratge europeu en aquest sector crucial i en creixement constant.

El suport als continguts de televisió i en línia se centrarà a oferir oportunitats a productors independents per prendre la iniciativa i perseguir les seves pròpies produccions originals. Aquestes oportunitats són claus per a la llibertat creativa i la independència financera i, per tant, MEDIA reforçarà la capacitat d'aquests productors per conservar els drets de propietat intel·lectual i explotar-los a escala mundial, per impulsar, així, les marques europees.

Clúster empresarial

Com que la indústria audiovisual continua estant afectada per la transició digital i el creixement dels actors mundials, és fonamental crear un entorn empresarial que pugui ampliar la capacitat de la indústria a escala europea. Aquest grup de mesures promou la innovació, l'escalabilitat i els talents empresarials a tota la cadena de valor. Els grups empresarials que impulsin la internacionalització del sector (com ara distribuïdors i agents de vendes) i les iniciatives rellevants del mercat rebran un suport específic de MEDIA, amb l'objectiu de reforçar la col·laboració transfronterera, l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixement que permetin a la indústria créixer més enllà els seus territoris nacionals.

El suport abastarà totes les dimensions del talent en els sectors, des de la creació fins a la postproducció, amb activitats que van més enllà dels cursos de formació tradicionals, i se centrarà més en la tutoria i l'aprenentatge electrònic. També es reforçaran els intercanvis entre empreses, que compreguin totes les parts de la cadena de valor, i amb una atenció particular envers els creadors i els guionistes.

El suport adreçat a fomentar els talents i les habilitats dels mitjans de comunicació europeus permetrà als professionals audiovisuals, tant creatius com empresarials,

crear, produir i promoure obres europees d'alta qualitat en tots els formats i per a totes les plataformes que siguin capaces de competir en un mercat global. Tal com es descriu al Pla d'acció, aquest suport se centrarà en programes de mentoria per als professionals de l'audiovisual, inclosos programes d'aprenentatge *ad hoc* que proporcionin un pla pràctic per als joves talents d'arreu d'Europa. Un tema clau serà desenvolupar habilitats rellevants per a les transicions digitals i ecològiques. S'oferiran formacions sobre les oportunitats de digitalització de tota la cadena de valor, des de l'aprofitament de dades fins a nous processos creatius, així com sobre estratègies i tècniques per reduir la petjada de carboni dels projectes. A més, es donarà suport als programes de mentoria per enfortir la diversitat i l'equilibri de gènere a la indústria. També es farà costat als mercats europeus i la creació de xarxes per fomentar les oportunitats de negoci a l'empresa, en particular per facilitar les coproduccions i la circulació i la venda d'obres europees als mercats internacionals. Es finançaran esdeveniments i fires de la indústria, com també activitats promocionals, que permetran l'intercanvi entre empreses tant físicament com digitalment. El suport als intercanvis entre empreses s'ampliarà als creadors i els guionistes, ja que poden tenir un paper clau en el desenvolupament de la col·laboració.

Alhora, el finançament de la distribució i la venda de pel·lícules europees, sobretot no nacionals, i la seva difusió, continua sent essencial per al subprograma MEDIA. Això vol dir que es continuarà donant suport a la promoció i la distribució transnacional fomentant la capacitat dels distribuïdors per invertir en la promoció d'obres europees no nacionals. El suport basat en el rendiment premia la capacitat d'un beneficiari d'invertir en la distribució de pel·lícules i crea un cercle virtuós mitjançant la reinversió en la promoció i la distribució, inclosa la línia de pel·lícules. Aquest ajut s'adreça a empreses en funcionament i actua com un incentiu per promoure millor les pel·lícules europees no nacionals i mitigar el risc comercial que poden tenir.

Pel que fa a la digitalització, es prestarà una atenció especial al foment d'eines i models de negoci innovadors que millorin la visibilitat i la disponibilitat d'obres europees i augmentin l'audiència en un entorn digital. Un ampli espectre d'organitzacions serà elegible, que inclourà empreses de tecnologia, serveis de VOD, distribuïdors i expositors. Els projectes se centraran en els reptes específics del sector audiovisual, com ara la visibilitat, la seqüenciació de les finestres de llançament, el finançament i la territorialitat. En definitiva, es tracta d'aconseguir crear bones ofertes d'obres europees transfrontereres i en línia, que reforcin l'objectiu d'arribar a un públic tan ampli com es pugui.

Amb l'objectiu de facilitar les economies d'escala i ser més efectius per arribar a una audiència tan nombrosa com sigui possible, es reforçarà el valor de les xarxes paneuropees i, també, la seva participació en festivals, cinemes i plataformes VOD. Com que un dels objectius principals és la promoció de pel·lícules europees amb

potencial per arribar a un públic ampli i divers, es donarà importància estratègica a la subtitulació de contingut en altres idiomes.

MEDIA Stands continuarà fomentant els intercanvis transnacionals d'empreses mitjançant la creació de serveis que facilitin les activitats promocionals en els principals mercats i fires audiovisuals. També donarà suport a les empreses audiovisuals europees independents que ofereixen contingut de qualitat o serveis amb potencial internacional. De la mateixa manera, es fomentarà l'accés al mercat d'empreses de creació recent, així com d'aquells països que tenen una menor capacitat de producció audiovisual. A partir del 2021, MEDIA Stands també donarà suport a la iniciativa MEDIA Market Gateway, present al Pla d'acció, que facilitarà la participació de les empreses més actives als mercats mundials més importants (Berlinale, Cannes, GamesCom, VR Days) sota el segell europeu.

Clúster de públics

El pas progressiu del cinema a les plataformes digitals que el sector ha vist durant els últims anys ha tingut una acceleració exponencial a causa del tancament de les sales de cinema per les mesures de confinament degudes a la crisi de la COVID-19 adoptades per la majoria dels EM. Per tant, el repte serà maximitzar aquesta transició digital, aconseguint una difusió a públics més amplis i fomentant el desenvolupament d'experiències de cinema innovadores. Es donarà suport a noves maneres de relacionar-se amb el públic i es garantirà que aquest públic accedeixi més fàcilment a obres audiovisuals europees.

Es donarà suport a la creació i el desenvolupament de xarxes europees de festivals mitjançant incentius i projectes en col·laboració. Aquestes xarxes podran fomentar la innovació i el dinamisme i augmentar l'impacte a escala europea. En aquest sentit, es donarà suport als festivals que projectin una proporció significativa de pel·lícules europees produïdes fora del seu territori i cooperin per afavorir-ne la circulació. S'animarà els festivals a compartir pràctiques innovadores i maximitzar-ne la difusió.

La creació i el desenvolupament de xarxes i operadors de VOD pot contribuir a la consolidació de plataformes europees capaces de competir en els mercats globals. Les xarxes tindran com a objectiu augmentar el públic de les obres europees mitjançant incentius, conservació de catàlegs, projectes en col·laboració i anàlisis de dades de públics. De la mateixa manera, es farà costat a les xarxes de plataformes VOD que projectin una proporció significativa de pel·lícules europees no nacionals i cooperin per afavorir-ne la circulació.

D'altra banda, el projecte "Producers on the move" té com a objectiu augmentar la circulació d'obres europees i ampliar l'audiència donant suport a la seva distribució en cinemes i en plataformes digitals. Aquest suport se centrarà en les estratègies coordinades d'empreses de distribució europees, amb un enfocament en talents emergents i pel·lícules per a nous públics. En aquest sentit, es finançaran els costos de comercialització, marca, distribució i exhibició d'obres audiovisuals.

Es donarà suport a la subtitulació de contingut cultural, en tres idiomes com a mínim, per facilitar-ne l'accés i la distribució en línia en plataformes digitals en l'àmbit europeu.

El finançament del desenvolupament del públic i de l'educació cinematogràfica també busca estimular l'interès del públic, en particular del públic juvenil, per les pel·lícules i les obres audiovisuals europees.

Es fomentarà la cooperació entre institucions cinematogràfiques i plataformes en línia, inclosos els programes específics sobre pel·lícules clàssiques europees. Els projectes sostinguts haurien d'arribar a bastament a un públic paneuropeu, mentre que les activitats per finançar haurien d'incloure esdeveniments orientats al desenvolupament innovador de noves audiències, així com iniciatives transfrontereres d'educació cinematogràfica.

CULTURA: prioritats el 2021

El programa proposa la continuïtat d'accions (cooperació, xarxes de professionals, plataformes de promoció d'artistes, traduccions literàries) que han demostrat que són rellevants per als objectius marcats i les demandes del sector. El programa també presenta novetats provades anteriorment. L'esquema de mobilitat per a artistes s'ha provat amb èxit mitjançant el pla pilot i-Portunus, mentre que l'enfocament sectorial es basa en l'èxit de l'acció preparatòria Music Moves Europe i l'experiència de la traducció literària.

Projectes de cooperació

La cooperació és una de les raons de ser de la línia CULTURA i és, amb diferència, l'esquema més gran, ja que representa aproximadament el 70 % del pressupost actual d'Europa Creativa. A finals del període 2014-2020, s'hauran finançat més de 600 projectes. Aquests projectes han contribuït a assolir els objectius del programa connectant centenars d'organitzacions, han ajudat a la circulació d'artistes i obres, han incentivat nombroses coproduccions i creacions artístiques i han potenciat la difusió de bones pràctiques artístiques i professionals a Europa.

Tot i això, el sistema basat en el cofinançament no ha acabat de funcionar. Fins ara, l'esquema oferiria una taxa de cofinançament del 50 % per a projectes a gran escala (mínim de sis socis, suport màxim de 2 milions d'euros) i el 60 % per a projectes a petita escala (mínim de tres socis, suport màxim de 200.000 euros). La no-participació d'administracions nacionals, regionals o locals o entitats privades de certs països ha dificultat la participació en projectes europeus d'algunes organitzacions. Per aquest motiu, l'esquema de suport financer aplicat fins ara podria haver perdut el seu atractiu.

Objectius i nous tipus de projectes

Per tant, es proposa donar suport als projectes de cooperació que contribueixin a un dels objectius següents, on la cooperació aporta un clar valor afegit, tal com confirma la nova base jurídica sobre valor afegit europeu i cooperació de projectes:

1. Creació de continguts: enfortir la creació i la circulació transnacional d'obres europees, per motius artístics i de finançament. Això s'ajusta a la base jurídica i a les seves prioritats per augmentar la dimensió europea del procés artístic i creatiu. La coproducció també és una eina per estimular la creativitat, compartir recursos i facilitar la distribució transnacional de contingut i la circulació d'artistes.
2. Innovació: millorar la capacitat del sector cultural i creatiu europeu per fomentar el talent i generar llocs de treball, com també per potenciar la seva competitivitat. Aquesta innovació s'ha d'entendre d'una manera àmplia, i no només en el vessant tecnològic, i per tant pot incloure el desenvolupament i l'experimentació de nous models, així com la transferència i la difusió de bones pràctiques. Les àrees d'innovació també poden incloure una dimensió social, com el desenvolupament de l'audiència, la igualtat de gènere i la inclusió de grups desfavorits, la lluita contra el canvi climàtic, la digitalització, etc.

Per complementar aquestes prioritats horitzontals, es proposen també les línies estratègiques següents:

1. Arribar a una audiència més àmplia per augmentar la participació cultural, tant físicament com digitalment.
2. Promoure la resiliència social i millorar la inclusió social de les persones més desfavorides, així com incentivar el diàleg intercultural.
3. Animar el sector cultural i creatiu europeu a adoptar pràctiques més respectuoses amb el medi ambient.
4. Ajudar el sector a aprofitar plenament les noves tecnologies per millorar la seva competitivitat durant i després de crisis com la COVID-19.
5. Contribuir a la capacitat del sector per ser actius a escala internacional.

Prioritats anuals específiques per sectors

L'enfocament sectorial és una nova característica de la línia cultural del programa. Mitjançant aquest enfocament, Europa Creativa pretén ser més prescriptiva i definir prioritats anuals específiques, a partir de debats polítics i consultes amb les parts interessades.

L'enfocament sectorial específic ja s'està provant en el marc de la iniciativa Music Moves Europe (MME), que ha inclòs accions preparatòries els anys 2018, 2019 i 2020 (com, per exemple, la "Boosting European music diversity and talent"). Després d'una primera convocatòria del projecte i-Portunus adreçada al sector de les arts escèniques, té previst desplegar-se a altres àmbits culturals fins al 2022. Les lliçons apreses permetran desenvolupar altres accions sectorials.

En els primers anys del programa, proposen cobrir els sectors següents per als quals ja hi ha un cert nivell de maduresa: música, edició, patrimoni cultural i arquitectura. Les lliçons apreses del MME i les consultes amb els sectors de la música, l'edició, el patrimoni cultural i l'arquitectura confirmen que hi ha una forta necessitat de més activitats de professionalització, formació i treball en xarxa a escala europea per millorar la competitivitat d'aquests sectors i ajudar a la circulació d'obres i talents.

Actualment, també s'estan desenvolupant altres accions pilot per a les arts escèniques, com, per exemple, Perform Europe o European Theatre Initiative.

Dins d'aquestes prioritats s'inclou el suport al desenvolupament de capacitats (*capacity building*) com ara la formació, la creació de xarxes o les activitats d'accés al mercat, i l'impuls de mesures de suport per recuperar-se de la crisi de la COVID-19 o de crisis semblants. Per tant, els projectes que incloguin aquestes prioritats caldria que complissin els objectius sectorials següents:

LITERATURA:

- Reforçar la capacitat dels professionals del sector en la venda de drets de traducció o d'adaptació i augmentar, d'aquesta manera, la circulació d'obres europees, i en particular d'obres escrites en idiomes menys utilitzats, dins i fora d'Europa.

MÚSICA (basant-se en l'acció preparatòria MME 2018-2020):

- Desenvolupar les capacitats dels professionals en la creació, la promoció, la distribució i la monetització musical, per ajudar, d'aquesta manera, el sector a abordar les noves tendències digitals, legals i tècniques derivades de les innovacions del mercat i els nous models de negoci.
- Impulsar la circulació transfronterera de música europea i l'exportació de música més enllà de les fronteres de la UE.

ARQUITECTURA:

- Potenciar les habilitats dels professionals en l'àmbit de la comunicació, la cocreació i la mediació amb els ciutadans i els grups d'interès rellevants en els processos de disseny, planificació i construcció.
- Internacionalitzar les carreres d'arquitectes europeus dins i fora d'Europa.

PATRIMONI CULTURAL:

- Reforçar les competències dels professionals per facilitar la seva implicació i mediació amb els ciutadans en la interpretació, la comunicació i la presentació del patrimoni cultural. Es tindran en compte les noves tecnologies i els mètodes digitals, la creació de continguts i la presentació de la producció arxivada.
- Potenciar la digitalització de fons i edificis històrics del patrimoni cultural, inclòs l'ús de tecnologies com el 3D i la IA.
- Gestionar riscos, amb un enfocament en la prevenció i la preparació davant de perills naturals i no naturals, incloses l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic d'acord amb els principis del Green Deal.

Percentatges de cofinançament i categories de projectes

Un altre canvi clau serà l'augment de les taxes de cofinançament d'Europa Creativa per a tots els projectes de cooperació i, en particular, els projectes a petita escala fins al cofinançament del 80 %. Aquesta és una resposta directa a la demanda recurrent i urgent del sector i del PE, que sol·licita que els projectes a petita escala siguin més accessibles.

També es proposa augmentar la taxa de cofinançament a gran escala fins al 60 %, per la qual cosa es necessitaran més socis. Per permetre la màxima flexibilitat entre categories petites i grans, s'introduirà una categoria de projecte a mitjana escala. La quota pressupostària proposada per a cada categoria i les noves condicions es basen en l'experiència, la retroalimentació i les simulacions realitzades en el marc del programa Europa Creativa del període 2014-2020. Les noves categories seran les següents:

- Petita escala: mínim tres socis, subvenció màxima de 200.000 EUR i taxa de finançament del 80 %.
- Mitjana escala: mínim cinc socis, subvenció màxima d'1 MEUR i taxa de finançament del 70 %.
- Gran escala: mínim 10 socis, subvenció màxima de 2 MEUR i taxa de finançament del 60 %.

EXEMPLES DE PROJECTES CULTURALS FINANÇATS AMB FONS EUROPEUS

Perform Europe – Europa Creativa

Creada el 2021, aquesta plataforma (encara en fase de desenvolupament) té per objectiu donar suport a iniciatives experimentals que permetin fer més sostenibles, inclusives i equilibrades les gires transfrontereres i la distribució digital de les arts escèniques entre els països compresos al programa Europa Creativa. En aquest sentit, vol incentivar la distribució en col·laboració (amb un mínim de tres socis de tres països diferents) de projectes que comptin amb una estratègia digital i que compleixin els cinc valors preestablerts: artístic, humà, econòmic, social i inclusiu. És formada per un consorci de cinc grans organitzacions del sector: International Network for Contemporary Performing Arts (IETM), European Festivals Association (EFA), European Network for Circus and Street Arts (Circostrada), European Dancehouse Network (EDN) i Idea Consult.

Big Pulse Dance Alliance (BPDA) – Europa Creativa

Xarxa de 12 festivals i institucions europees de dansa que volen unir esforços amb l'objectiu de desenvolupar i enfortir el sector de la dansa contemporània, a través de diversificar la programació de dansa en escenaris i en espais exteriors; donar suport al desenvolupament d'artistes amb programes de mentoria, viatges i tallers, i atreure nous públics. Plantejat com un projecte de quatre anys (2021-2024), està dirigit per Tanz im August / HAU Hebbel am Ufer (Alemanya) i compta amb els socis següents: Festival Sismògraf (Catalunya), Dance Umbrella (Regne Unit), Dublin Dance Festival (Irlanda), Julidans (Països Baixos), New Baltic Dance (Lituània), ONE Dance Week (Bulgària), Torinodanza Festival (Itàlia), Zodiak – Centre for New Dance (Finlàndia), Festival Internacional de Dansa TANEC PRAHA (República Txeca), CODA Oslo International Dance Festival (Noruega) i Danscentrum (Suècia).

i-Portunus – Europa Creativa

Projecte pilot finançat que busca incentivar la mobilitat internacional d'artistes i professionals de la cultura. La segona fase d'aquest projecte (2020-2021) és gestionada per un consorci dirigit pel Goethe Institut conjuntament amb l'Institut Français i Izolyatsia. En aquesta fase, i-Portunus publicarà cinc convocatòries per a artistes i creadors dels sectors de la música, la literatura, l'arquitectura i el patrimoni cultural.

Totes les convocatòries es llançaran entre el desembre del 2020 i finals del 2021 i estaran obertes a artistes, creadors i professionals residents en els països participants d'Europa Creativa. Té un pressupost de 500.000 euros.

Creative FLIP (Finance, Learning, Innovation and Patenting) – Europa Creativa

És un projecte pilot creat per la UE amb l'objectiu de potenciar ecosistemes per a les CCI a partir de les quatre àrees que apareixen en el seu acrònim (finançament, aprenentatge, innovació i patents). El projecte també pretén connectar les CCI amb altres sectors aportant-hi la potencialitat i la creativitat pròpies del pensament creatiu. Alhora, vol donar importància especialment a la formació a través de la xarxa [European Creative Hubs](#), que té la missió de millorar l'impacte creatiu, econòmic i social dels *hubs*, per mitjà d'espais físics que ofereixen serveis a múltiples empreses creatives i els permet desenvolupar-se. Busquen fer xarxa, agrupar recursos, compartir bones pràctiques i aprofitar l'advocacia, la política i les oportunitats.

Com a resposta a la crisi sanitària de la COVID-19, Creative FLIP ha posat en marxa la plataforma [Creative Unite](#), que pretén recollir el testimoni de totes les pràctiques que s'han portat a terme dins del sector per minimitzar l'impacte de les mesures de distanciament social, amb un alt impacte dins del sector.

Cicerone (Creative Industries Cultural Economy Production Network) – Horizon 2020 / Horizon Europe

Projecte de recerca internacional interdisciplinari amb l'objectiu de proporcionar coneixement sobre el funcionament de les CCI, per fomentar les polítiques efectives a escala europea, nacional i local. D'aquesta manera, pretén demostrar el paper vital d'aquestes indústries en l'àmbit econòmic. Busca comprendre el funcionament de les CCI, ajudar a formular polítiques culturals amb els diversos grups d'interès i potenciar la mobilització intersectorial.

Disce (Developing Inclusive & Sustainable Creative Economies) – Horizon 2020 / Horizon Europe

Projecte enfocat a millorar el creixement, la inclusió i la sostenibilitat de les CCI a la UE, a partir de la recerca econòmica pel que fa a les perspectives de carrera, el desenvolupament de competències, els nous models de negoci i el creixement inclusiu del sector. És interessant l'objectiu que planteja sobre el concepte de creixement inclusiu i sostenible, fixant objectius estratègics que tenen en compte el PIB, però també el creixement social i humà que s'hi associa.

reCreating Europe – Horizon 2020 / Horizon Europe

Davant de la democratització general en l'accés a la tecnologia, aquest projecte pretén buscar eines per garantir els drets d'autor a escala digital. Vol reunir investigadors, biblioteques, experts en drets d'autor, responsables polítics i altres parts interessades, per aportar solucions innovadores quant al marc regulador, donar suport a la producció cultural, garantir-ne l'accés inclusiu i potenciar-ne el consum.

inDICES – Horizon 2020 / Horizon Europe

Projecte de recerca que busca incentivar polítiques culturals tenint en compte el potencial que té la cultura digital a escala social i econòmica. En un mercat clarament dominat per les grans corporacions, el projecte hi vol donar resposta a fi de potenciar la capacitat competitiva dins del sector de les CCI.

XARXES FINANÇADES PER EUROPA CREATIVA (2014-2020)

Música

- AEC – Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen
- EJM – Europe Jazz Network
- ECA-EC – European Choral Association – Europa Cantat
- ECSA – European Composer and Songwriter Alliance
- REMA – Réseau Européen de Musique Ancienne
- EMC – European Music Council
- JMI – Jeunesses Musicales International
- Live DMA – European Network for Music, Venues and Festivals

Patrimoni cultural i museus

- EN – Europa Nostra
- ERIH – European Route of Industrial Heritage
- FRH – Future for Religious Heritage
- NEMO – Network of European Museums Organisations

Teatre, dansa i circ

- EDN – European Dancehouse Network
- CIRCOSTRADA – European Network for Circus Arts and Street Arts
- ETC – European Theatre Convention
- FEST – Federation for European Storytelling
- IETM – International Network for Contemporary Performing Arts

Arquitectura i disseny

- ACE – Architects' Council of Europe
- ADCE – Art Directors Club of Europe

Multidisciplinari

- AMATEO – European Network for Active Participation in Cultural Activities
- CAE – Culture Action Europe
- EFA – European Festivals Associations
- EUNIC – European Union National Institutes of Culture
- ENCC – European Network of Cultural Centres
- ENCATC – European Network of Cultural Management and Policy
- Eurozine – Network of European Cultural Journals
- IMZ – International Music and Media Centre
- TEH – Trans Europe Halles

PLATAFORMES FINANÇADES PER EUROPA CREATIVA (2014-2020)

Música

- CFE – Classical Future Europe
- EuroStrings – European Guitar Festivals Collaborative
- ETEP – European Talent Exchange Programme
- FEDORA Platform
- Live Europe – The live music platform for new European talent
- SHAPE – Sound, Heterogeneous Art and Performance in Europe

Teatre, dansa i circ

- Aerowaves – Dance across Europe
- Circus Next – European Circus Label
- FEDORA Platform

Arquitectura i disseny

- DDMP – Distributed Design Market Platform
- Future Architecture Platform

Visual i art digital

- EPP – European Photography Platform
- EMAP – European Media Art Platform
- MC – Magic Carpets
- PARALLEL – European photo-based Platform

Literatura

- Versopolis

ABREVIACIONS MÉS UTILITZADES

AEC = Agenda Europea per la Cultura
CCI = Cultural and Creative Industries
CE = Comissió Europea
DG = Direcció General
DIH = Digital Innovation Hubs
EACEA = Education, Audiovisual and Culture Executive Agency
EaSI = Employment and Social Innovation
EIC = European Innovation Council
EIT = European Institute of Innovation and Technology
EM = estats membres
FEAD = Fund for European Aid to the Most Deprived
FSE = Fons Social Europeu
FSE+ = Fons Social Europeu+
IA = intel·ligència artificial
IOJ = Iniciativa d'Ocupació Juvenil
KIC = Knowledge and Innovation Communities
LCC = Large audiovisual Capacity Country
MCC = Medium audiovisual Capacity Country
MEUR = milions d'euros
MFP = Marc Financer Plurianual
MRR = Mecanisme de recuperació i resiliència
NGEU = Next Generation European Union
OMC = Open Methode of Coordination
PE = Parlament Europeu
PNC = punts nacionals de contacte
TIC = tecnologies de la informació i la comunicació
UE = Unió Europea
VOD = Video on Demand
VR = realitat virtual
WPC = Work Plan for Culture

